

UDÁLOSTI

Berou peníze na ruku. Chystají si tak smutné stáří

Výplatu nebo její část dostávají na ruku, okrádají stát na daních. Aby ušetřili, aby skryli výdělek před exekutory, další proto, že jim zaměstnavatel nedává jinou možnost. Všechny pak čeká v budoucnu mnoho nemilých překvapení.

Neviditelní

ZUZANA HRONOVÁ

Když si člověk zadá na Facebooku sousloví výplata na ruku, vyskočí mu desítky nabídek práce, zejména na stavbě, při vyklízení objektů, na úklid, do kuchyně či pro servírky a čišťníky. „Výplata každý den po směně na ruku,“ bývá častou položkou takové nabídky. Na podobné nabídky často slyší lidé v exekuci.

Když si totiž nechávají posílat klasickou výplatu na účet, většinu peněz dlužníkovi zabaví exekutor a zbude mu jen takzvané nezabavitelné minimum pro zajištění jeho základních životních potřeb. Někdo zase má rád peníze na ruku, protože si vydělá více a často nemusí čekat celý měsíc. Popřípadě si po dohodě se zaměstnavatelem nechává vyplácet minimální mzdu a zbytek jde bo-

Ilustrační foto: pixabay.com

kem. Podle projektu Neviditelní, který upozorňuje na společenské skupiny propadající sociálním systémem, je lidí, kteří v Česku pracují ve stínové, nebo též šedé, ekonomice minimálně 214 tisíc. Reálné odhady mluví o více než půl milionu. Jedná se o časovanou bombu, o skupinu budoucích chudých, která nebude na stáří zaopatřena, pakliže si neukládá peníze stranou.

Jízda sociálním systémem na černo lidé dříve nebo později dožene. Narazí třeba, když žádají o hypotéku. Z výše platů se také vypočítávají například nemocenská či mateřská, podpora v nezaměstnanosti, ale především důchod. Lidé, kteří sice celý život tvrdě pracovali, ale většinou se nechávali zaměstnávat v šedé ekonomice, se pak diví, že mají tak nízký

důchod, popřípadě na něj nemají vůbec nárok.

Ministerstvo práce a sociálních věcí před časem na svých facebookových stránkách uvedlo, že mezi lidmi panuje mýtus o tom, že ti, kteří nepracují, dostanou průměrný starobní důchod. „Není to pravda. Lidé, kteří nepracují, případně pracují, ale peníze dostávají na ruku, nedostanou ve stáří důchod,“ upozornilo.

Předseda správní rady Spotřebitelského fóra Kryštof Kruliš upozornil, že v sektorech jako pohostinství, stavebnictví, maloobchod, ale často i oblasti informačních technologií jsou praktiky stínové ekonomiky natolik rozšířené a zažité, že uchazeč o práci v zásadě ani nemá příliš možnost volby. „Práci v rámci klasického pracovního poměru podstatná část fi-

rem v těchto odvětvích vůbec nenabízí,“ zdůraznil.

Jako velmi efektivní cestu potírání šedé ekonomiky vidí postupný růst digitalizace plateb. Z praxe je dle něj zřejmé, že transakce s digitální stopou se lidé většinou nesnaží zatajit. „Pokud by stát digitalizaci využil a zároveň výrazně zjednodušil plnění povinností občanům, podstatná část motivace k působení ve stínové ekonomice by odpadla,“ doporučil předseda Kruliš.

ODEJÍT JINAM

Experti z projektu Neviditelní radí ze stínové ekonomiky co nejdříve odejít. Buď se snažit dohodnout se zaměstnavatelem na řádné smlouvě a legálních příjmech, popřípadě změnit zaměstnání. Apelují také na firmy, aby se přeorientovali na legální ekonomiku, což je jediný dlouhodobě udržitelný byznys model. Podle ekonoma Aleše Roda, šefa Centra ekonomických a tržních analýz, by pomohlo i více dbát na větší finanční gramotnost občanů, aby si dokázali vypočítat, že nepřiznané příjmy se jim ve výsledku nevyplatí. „Stát by měl také zodpovědněji nakládat s veřejnými financemi. Neefektivní mrhání je jedním z důvodů, který lidi zrazuje od poctivého přiznávání příjmů,“ poznamenal.

Expert: Šestice je špatná

dokončení ze str. 1

Někdejší voják si podle jeho názoru buduje pozici silného lídra, jenž voličům slibuje stabilitu v turbulentní době.

U Danuše Nerudové se zase u veřejnosti snadno dostane do podvědomí už i to, že jde o jedinou ženu v prezidentském klání. Její tým ji podle odborníka správně prezentuje jako moderní a energickou kandidátku. Ani Tyleček si ovšem není jist, zda někdejší rektorka působí dostatečně autenticky. „Všichni prezidentské kandidáty jsou do jisté míry marketingový produkt, ale u Nerudové je to snad vidět o něco více než u ostatních,“ prohlásil.

Tím těžké váhy v jeho hod-

nocení končí. Kampaň zbývající šestice uchazečů o post hlavy státu je podle něj prakticky neviditelná.

Kupříkladu u senátorů Pavla Fischera i Marka Hilšera je to podle Tylečka i proto, že do ní ani jeden z nich ani zdaleka nevložit povolených čtyřicet milionů korun. Vypadá to proto, jako by se do kampaně ještě ani nepustili. „Mají za sebou politickou práci, potřebné zkušenosti i víze, ale pokud si nedokážou nakoupit dostatečný mediální prostor, nikdo se o tom nedozví,“ zhodnotil Tyleček.

Rovněž kampaně zbývajících kandidátů se podle něj potýkají s celou řadou nedostatků. (jnd)

Dluhopisy rostou, zdražuje to financování dluhu

Praha – Výnos desetiletých českých dluhopisů se v minulém roce výrazně zvýšil. V prosinci 2022 činil 4,71 procenta, zatímco o rok dřív to bylo 2,62 procenta. Ve třech měsících loňského roku byl výnos i nad pěti procenty. Jsou to nejvyšší výnosy desetiletých dluhopisů od roku 2009, vyplývá z údajů České národní banky (ČNB). Vyšší výnosy dluhopisů přitom znamenají, že rostou náklady na financování rozpočtového deficitu a státního dluhu.

Výnos desetiletých dluhopisů se v posledních deseti letech pohyboval do 2,5 pro-

centa, nad tuto úroveň se zvýšil teprve loni v prosinci. Vůbec nejvýhodnější bylo dluhové financování pro stát v letech 2015 a 2016, kdy po většinu roku výnos desetiletých dluhopisů nedosahoval ani 0,5 procenta.

Vyšší výnos dluhopisů znamená, že se zvýší i náklady pro státní financování dluhů. Podle informací ministerstva financí dosáhly loni úrokové výdaje střednědobých a dlouhodobých dluhopisů vydaných na českém trhu 60,14 miliardy korun. Meziročně se zvýšily o 52,9 procenta a byly nejvyšší v historii Česka. (čtk)

www.denik.cz

48 hodin na Ukrajině

Jsme jedno minové pole, řekl premiér Šmyhal

Kyjev – Kvůli ruské válce vzniklo na území Ukrajiny největší minové pole na světě. V rozhovoru, který včera zveřejnila jihokorejská agentura Jonhap, to řekl ukrajinský premiér Denys Šmyhal. Zaminováno je podle něj 250 tisíc kilometrů čtverečních ukrajinského území, tedy zhruba 40 procent rozlohy země. Foto a text: ČTK

CO SE TAKÉ O VÍKENDU STALO

DVA MRTVÍ. Ruské ostřelování oblastí na východě Ukrajiny si v noci na dnešek vyžádalo nejméně další dva mrtvé a devět zraněných. Informovala o tom agentura AFP s odvoláním na poradce ukrajinského prezidenta Kyryla Tymošenko. Jeden člověk zahynul v Charkovské oblasti a další v Soledaru v Doněcké oblasti.

ODPLATA. Ruské síly v uplynulých 24 hodinách při raketovém úderu zlikvidovaly přes 600 ukrajinských vojáků v Kramatorsku na východě Ukrajiny, uvedlo podle agentury TASS ruské ministerstvo obrany. Prohlášení jednotlivých stran nelze ve válečných podmínkách bezprostředně nezávisle ověřit. „Nejsou zde žádné zjevné známky, že by zde poslední ruský útok poničil budovy nebo si vyžádal oběti,“ uvedli ale reportéři agentury Reuters několik hodin po zveřejnění ruské zprávy.

CVIČENÍ. Rusko a Bělorusko zintenzivnily společná vojenská cvičení. Vycházejí při nich ze zkušeností ruských vojsk s boji na Ukrajině a kladou důraz na boj ve městě. Podle agentury Reuters to včera uvedl televizní kanál běloruského ministerstva obrany.

MOBILIZACE. Rusko se chystá tento měsíc povolat do armády dalšího až půl milionu lidí, sdělil zástupce šéfa ukrajinské vojenské rozvědky Vadym Skibickyj. Na podzim do bojů na Ukrajině mobilizovalo přibližně 300 tisíc Rusů. (čtk)

Děni na Ukrajině sledujeme online

Krátce

Chtěl zaútočit kyanidem, už je za mřížemi

Berlín – Německá protiteroristická policie zatkla včera v Porúří muže, který podle prokuratury plánoval islamistický útok za použití silných jedů. Policie prohledala bydlíště zatčeného 32letého Íránce ve městě Castrop-Rauxel, informovala agentura DPA. Podle státního zastupitelství se ale v bytě žádné jedy nenašly. Ve vazbě skončil dvaatřicetiletý muž a jedna další osoba. Zatím není jasné, v jaké fázi přípravy útoku byly. (čtk)

Z Číny vyjždějí desetitisíce lidí

UVOLNĚNÍ. Pevninská Čína včera po téměř třech letech přísných restrikcí kvůli covidu-19 plně otevřela své hranice a nevyžaduje už při jejich překročení karanténu. Toho hned první den využily k návštěvě blízkých i desetitisíce obyvatel Hongkongu. Informovala agentura DPA. Foto: ČTK

INZERCE

**VSAĎTE SI 500 Kč
ZDARMA NA VOLBY**

**VOLTE SRDCEM,
SÁZEJTE CHYTŘE**

PREZIDENTSKÉ VOLBY
ifortuna.cz

Ministerstvo financí varuje: Účastí na hazardní hře může vzniknout závislost! Zákaz účasti osob mladších 18 let na hazardní hře.